

*„Jest wiele okropieństw na tym świecie, ale najgorszym jest kiedy dziecko boi się
swojego ojca, swojej matki, swojego nauczyciela”*

Janusz Korczak

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

OBOWIAZUJĄCE W PRZEDSZKOLU
ZGROMADZENIA SIÓSTR IMIENIA JEZUS
W POZNANIU

Poznań, 24 lipca 2024 r.

Preambuła

§1

Misją naszego Przedszkola jest troska o integralny rozwój dziecka w oparciu o chrześcijański system wartości poprzez wychowywanie go do miłości Boga, siebie, człowieka i świata. W codziennej pracy opiekuńczo- wychowawczej podejmujemy działania dla dobra dziecka i w jego interesie. Jednocześnie pełniemy również misję współtowarzyszenia rodzicom w ich trudzie i trosce o wszechstronny rozwój danego dziecka. Cele i zadania wynikające z charakteru naszej placówki najbardziej przybliżają słowa św. Jana Pawła II, papieża Polaka, Wielkiego naszego Rodaka:

„W wychowaniu bowiem chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem – o to, ażeby bardziej «był» a nie tylko więcej «miał»; aby więc poprzez wszystko co «ma», co «posiada» umiał bardziej i pełniej być człowiekiem – to znaczy, aby również umiał bardziej «być» nie tylko «z drugimi», ale także «dla drugih»”.

św. Jan Paweł II

Priorytetowe cele wychowania i edukacji w naszej placówce to m.in.:

- Wprowadzanie dzieci w świat wartości, szczególnie tych naczelných (dobroć, miłość, piękność, świętość) i pomoc w rozpoznawaniu, przeżywaniu i działaniu w świecie tych wartości
- Poznawanie uczuć i emocji i nauka radzenia sobie z nimi, umiejętność rozwiązywania konfliktów
- Towarzystwienie dziecku w poznawaniu siebie, w odkrywaniu własnej wartości i tożsamości
- Kształtowanie szacunku dla siebie samego i innej osoby np. do kolegi, osoby dorosłej i osoby starszej
- Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za siebie i innych
- Nawiązywanie pozytywnych relacji z innymi
- Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka z uwzględnieniem jego indywidualnych zainteresowań i uzdolnień

§2

1. Naczelną i niepodważalną zasadą wszystkich aktywności podejmowanych przez pracowników w naszej placówce jest działanie dla dobra dziecka, poczucia jego bezpieczeństwa i troski o jego rozwój.
2. Wewnętrzne procedury regulujące ochronę dziecka przed przemocą są zgodne z obowiązującymi w naszej placówce dokumentami:
 - a) Statutem Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu
 - b) Ochroną Małoletnich w działalności opiekuńczo-wychowawczej Zgromadzenia Sióstr Najświętszego Imienia Jezus,
 - c) Programem Wychowawczym
 - d) Polityką bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus

3. Podstawy prawne standardów ochrony dzieci

- a) Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r .
- b) Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne ONZ z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991.120.526 ze zm.);
- c) Ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.);
- d) Ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.);
- e) Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.);
- f) Ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.) oraz Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta".

- g) Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.) z mocą obowiązywania od 15 lutego 2024 r.
4. Standardy ochrony dzieci to zasady, które mają przyczyniać się do tworzenia bezpiecznego środowiska w taki sposób, by każde dziecko czuło się w przedszkolu dobrze, by było w nim akceptowane i szanowane. Standardy określają również sposób reagowania na krzywdę lub niestosowne zachowanie w przedszkolu lub poza nią, a także wyznaczają sposób postępowania z osobą krzywdzoną i sprawcą.
5. Najważniejsze elementy standardów ochrony dzieci obowiązujące w naszym przedszkolu :
- a) Dobro dziecka jest dla nas najważniejsze.
 - b) Dokładamy wszelkich starań, aby zapewnić bezpieczne i przyjazne środowisko, w którym dzieci są szanowane i doceniane.
 - c) Sprzeciwiamy się stosowaniu wobec dzieci wszelkich form przemocy.
 - d) Wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za dzieci i rozpoznawanie ich trudności i zagrożeń, niesienie pomocy i wsparcia, oraz za bezzwłoczne podejmowanie działań w przypadku wszelkich podejrzeń lub ujawnienia okoliczności, które mogą wskazywać, że dziecku zagraża bądź dzieje się krzywda.
 - e) Przestrzegamy praw dziecka wynikających z Konwencji o prawach dziecka.

Rozdział I

Objaśnienie terminów używanych w dokumencie

§3

1. **Pracownik przedszkola** - osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, umowy o współpracy, wolontariat a także praktykanci.
2. **Dziecko** - w świetle polskiego prawa jest to każda istota ludzka od poczęcia aż do osiągnięcia pełnoletniości (tj. do ukończenia 18 roku życia).

3. **Opiekun dziecka** - osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic, opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu (w tym rodzina zastępcza).

4. **Zgoda rodzica dziecka** - oznacza zgodę co najmniej jednego z opiekunów dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między opiekunami dziecka należy poinformować opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.

5. **Dane osobowe dziecka** - każda informacja umożliwiająca identyfikację dziecka.

7. **Krzywdzenie dziecka** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zabronionego wpływającego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika przedszkola, jego opiekunów lub zagrożenia dobra dziecka w tym jego zaniedbywanie.

Krzywdzeniem jest:

1) **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała.

2) **Przemoc emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.

3) **Przemoc seksualna** – to angażowanie dziecka w aktywność seksualną przez osobę dorosłą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. ocieranie się, dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

4) **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, nie zapewnienie mu bezpieczeństwa, odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej.

Rozdział II

Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację standardów §4

l.p.	Obszar odpowiedzialności	Imię i nazwisko	Dane kontaktowe
1.	Monitorowanie przestrzegania standardów ochrony dzieci	s. Katarzyna Sowa dyrektor przedszkola	575 150 461 przedszkolelubinowa@gmail.com
2.	Zapewnienie bezpiecznego korzystania z Internetu	s. Katarzyna Sowa dyrektor przedszkola Wojciech Pieńczak informatyk	575 150 461 przedszkolelubinowa@gmail.com 888 837 370
3.	Przyjmowanie zgłoszeń i uruchamianie interwencji	Magdalena Bajon, Anna Burnat	61 867 73 24 przedszkolelubinowa@gmail.com
4.	Koordinacja wsparcia udzielanego dziecku	Karolina Rzesoś psycholog	61 867 73 24 przedszkolelubinowa@gmail.com
	Osoba odpowiedzialna za prewencję w organie prowadzącym	Ewa Krężlik	e.krezlik@op.pl

§5

1. W placówce wyznaczone są osoby, które mają szczególną odpowiedzialność w zakresie ochrony dzieci przed krzywdzeniem: Wszystkie działania powinny być podejmowane w trosce o dzieci, zapewniać im poczucie bezpieczeństwa oraz wspomagać ich rozwój
2. Każda osoba dorosła dopuszczona do działalności z dziećmi (czyli pracownik, praktykant, wolontariusz itp.) jest odpowiedzialna za realizację standardów ochrony dzieci, udzielenie pomocy dziecku i zainicjowanie interwencji w przypadku zgłoszenia, wykrycia bądź podejrzenia krzywdzenia dzieci. W zależności od pełnionej funkcji poszczególni pracownicy realizują konkretne zadania mające na celu tworzenie bezpiecznego przedszkola.

3. Dyrektor przedszkola:

- a) dba o tworzenie bezpiecznego środowiska w przedszkolu i przestrzeganie standardów ochrony dzieci;
- b) wyznacza osoby odpowiedzialne za wdrożenie oraz realizację standardów ochrony dzieci;
- c) kontroluje przebieg działań prowadzonych w przedszkolu;
- d) przyjmuje zgłoszenie o możliwości popełnienia przestępstwa i wspólnie z pedagogiem/psychologiem weryfikuje zgłoszenia;
- e) zawiadamia policję lub prokuraturę o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka;
- f) w przypadku podejrzenia przemocy domowej we współpracy z pedagogiem/psychologiem wszczyna procedurę „Niebieskiej Karty”;
- g) zawiadamia sąd opiekuńczy, występuje z wnioskiem o wgląd w sytuację rodzinną dziecka;

- h) we współpracy z pedagogiem/psychologiem informuje odpowiedni ośrodek pomocy społecznej o sytuacji dziecka;
- i) monitoruje działania organów państwowych w danej sprawie.
- j) dba o udostępnienie standardów w przedszkolu i na stronie internetowej przedszkola;
- k) prowadzi ewidencję członków personelu przedszkola, którzy zapoznali się ze standardami przed przystąpieniem do pracy albo po dokonaniu zmian w standardach;
- l) dokonuje przeglądu, aktualizacji i ewaluacji standardów w porozumieniu i współpracy z dyrektorem, personelem przedszkola, dziećmi i ich opiekunami;
- m) we współpracy z pedagogiem i psychologiem koordynuje działania profilaktyczne, szkolenia i warsztaty w zakresie tworzenia bezpiecznego środowiska i ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

4. Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w Internecie:

- a) dba o zabezpieczenie infrastruktury informatycznej w przedszkolu

5. Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń (czyli wychowawcy grup lub inny pracownik), który otrzyma zgłoszenie lub podejrzewa krzywdzenie ucznia:

- a) przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
- b) przyjmuje zgłoszenia o łamaniu kodeksu o niewłaściwym zachowaniu osób dorosłych
- c) w sytuacji podejrzenia przemocy wobec dziecka udziela mu bezpośredniej pomocy, podejmując działania chroniące go przed dalszym krzywdzeniem;

- d) przekazuje zgłoszenie osobie odpowiedzialnej za podejmowanie interwencji (czyli wychowawcom grup) lub bezpośrednio dyrektorowi przedszkola;
- e) w przypadku zagrożenia zdrowia lub życia dziecka – niezwłocznie informuje policję.

6. Pedagog, psycholog

- a) zasadniczo prowadzi interwencję w przypadku wykrycia lub podejrzenia krzywdzenia dziecka (poza sytuacjami, kiedy dyrektor wyznaczy inną osobę do prowadzenia interwencji):
- b) inicjuje i koordynuje interwencję mającą na celu wyjaśnienie sytuacji i udzielenie wsparcia dzieci,
- c) prowadzi rejestr interwencji, odpowiednio zabezpieczając dane wrażliwe,
- d) współpracuje z dyrektorem przy dokonywaniu zgłoszeń do organów zewnętrznych (wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, zawiadomienie sądu opiekuńczego, wnioski o wgląd w sytuację rodzinną dziecka, powiadomienie ośrodka pomocy społecznej),
- e) w razie potrzeby kieruje dziecko i jego rodziców do odpowiednich instytucji,
- f) współpracuje ze specjalistami w instytucji, w których dziecko może uzyskać pomoc i wsparcie,
- g) prowadzi dokumentację dotyczącą udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

7. Osoba odpowiedzialna za prewencję w organie prowadzącym

- a) współpracuje z przedszkolem przy wdrażaniu i aktualizacji standardów;
- b) wspiera przy organizacji działań szkoleniowych dotyczących ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ III Zasady zatrudniania pracowników

§6

1. W celu zapewnienia bezpiecznego środowiska w przedszkolu dyrektor zwraca szczególną uwagę na proces doboru wszystkich pracowników i innych osób dopuszczanych do jakiejkolwiek działalności z uczniami, w tym także wolontariuszy, stażystów i praktykantów. Stosuje przy tym obowiązujące przepisy prawne i dokładnie sprawdza kwalifikacje wszystkich osób, które będą pracowały bądź miały jakikolwiek kontakt z dziećmi.
2. Zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich oraz Ustawą z dnia 26 stycznia 1982 r. Kartą Nauczyciela przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem osoby do jakiejkolwiek działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi przedszkole podejmuje następujące kroki:
 - a) sprawdzenie, czy osoba nie figuruje w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym (w Rejestrze z dostępem ograniczonym oraz Rejestrze osób, w stosunku do których Państwowa Komisja do spraw przeciwdziałania wykorzystaniu seksualnemu małoletnich poniżej lat 15 wydała postanowienie o wpisie w Rejestrze);
 - b) wymaganie przedstawienia informacji z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu

karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii; a w przypadku pracowników pedagogicznych zatrudnianych zgodnie z regulacjami Karty Nauczyciela przedstawienie informacji z Krajowego Rejestru Karnego, że osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;

- c) wymaganie wypełnienia oświadczenia zamieszczonego w **Załączniku 1** oraz w przypadku, gdy osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie lub w ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwała w innym kraju niż Polska wymaganie dołączenia do niego odpowiedniej informacji z rejestrów karnych tych państw;
- d) w przypadku zatrudniania pracowników pedagogicznych na zasadach Karty Nauczyciela – sprawdzenie przez dyrektora, czy dana osoba nie znajduje się w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych;
- e) przechowywanie uzyskanych dokumentów (informacji z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, informacji z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenia znajdującego się w **Załączniku nr 2** oraz informacji z rejestrów karnych innych państw) w formie wydrukowanej w aktach osobowych pracownika albo dokumentacji dotyczącej osoby dopuszczonej do działalności z dziećmi;
- f) w przypadku, gdy przedszkole rozpoczyna współpracę z podmiotem zewnętrznym, którego pracownicy będą dopuszczeni do działalności związanej z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi, musi wprowadzić stosowne zobowiązania do umowy dotyczące:
 - potwierdzenia, że osoby zatrudnione przez ten podmiot zostały sprawdzone w rejestrach, o których mowa w § ust. 2 pkt 5,

- stosowania się do przepisów prawa powszechnego oraz standardów postępowania mających na celu ochronę dzieci przed krzywdzeniem,
- poświadczenia, że osoby zatrudnione przez ten podmiot przeszły wymagane przepisami prawa szkolenia w zakresie standardów ochrony dzieci.

3. W procesie rekrutacji i wdrożenia nowych pracowników (pedagogicznych i niepedagogicznych) lub dopuszczania do jakiegokolwiek działalności z dziećmi, przedszkole podejmuje również dodatkowe działania, które przyczyniają się do większej ochrony dzieci:

- a) przyjęcie przed zatrudnieniem lub dopuszczeniem do działalności z uczniami oświadczenia, że osoba nie była skazana za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej, obyczajności lub przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko niej żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie (**Załącznik nr 2**);
- b) przedstawienie standardów ochrony dzieci obowiązujących w przedszkolu i przyjęcie pisemnego potwierdzenia, że osoba się z nimi zapoznała (**Załącznik nr 3**);
- c) w przypadku osoby jednorazowo dopuszczanej do działalności z uczniami w szkole (np. w ramach prowadzenia warsztatów, prezentacji itp.) – przedstawienie najważniejszych elementów standardów ochrony małoletnich obowiązujących w przedszkolu i przyjęcie pisemnego potwierdzenia, że osoba zapoznała się z kodeksem zachowań dla osób dorosłych zawierającym zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem przedszkola a dziećmi. (**Załącznik nr 4**). Nie jest konieczne w tym wypadku stosowanie zasad zawartych w punktach 2) i 3) niniejszego ustępu.

ROZDZIAŁ IV

Zasady bezpiecznych relacji pomiędzy pracownikami przedszkola a dziećmi

§7

1. W przedszkolu zostały wprowadzone jasne zasady zachowania się osób dorosłych wobec dzieci. W myśl słów Jezusa: „Wszystko, co uczyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili” (Mt 25,40), bezpieczeństwo dzieci w relacjach z osobami dorosłymi jest dla przedszkola priorytetem. Poniższe zasady obowiązują wszystkich pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy, członków organizacji współpracujących z przedszkolem, a także każdą dorosłą osobę mającą kontakt z dziećmi

2. *Obowiązkowe zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi:*

- a) Utrzymywanie profesjonalnej relacji z dziećmi i reagowanie względem nich w sposób niezagrażający, adekwatny do sytuacji i sprawiedliwy wobec innych dzieci.
- b) zachowanie cierpliwości i szacunku w komunikacji z dziećmi, podkreślające zrozumienie dla uczuć przeżywanych przez nich, nie wymuszające zwierzeń na siłę i okazujące zainteresowanie, wsparcie i gotowość do rozmowy.
- c) Wyznaczanie dziecku jasnych granic w postępowaniu, egzekwując zgodne z prawem konsekwencje za ich nieprzestrzeganie, ucząc tym samym, że odpowiedzialność jest po stronie dziecka, a konsekwencje wynikają z jego działania.
- d) Reagowanie w sposób adekwatny do sytuacji i możliwości psychofizycznych dziecka, w tym dostosowanie poziomu komunikacji do dziecka ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym niepełnosprawnego.

- e) Uzasadniony i racjonalny fizyczny kontakt z dzieckiem możliwy tylko jako odpowiedź na realne potrzeby małoletniego w danym momencie, z uwzględnieniem jego godności, wieku, płci, kontekstu kulturowego i sytuacyjnego. Na uzasadniony i racjonalny kontakt fizyczny dziecko zawsze musi wyrazić zgodę.
 - f) W uzasadnionych przypadkach dopuszczalna jest pomoc w czynnościach higienicznych dziecku ze względu na wiek lub niepełnosprawność.
 - g) Ustalanie reguł i zasad pracy w grupie, jasne określanie wymagań i oczekiwań wobec dziecka, stanowcze reagowanie na zachowania niepożądane.
 - h) Udział pracowników w szkoleniach w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec małoletnich, komunikacji interpersonalnej, diagnozy czynników ryzyka, świadczących o możliwości stosowania przemocy wobec małoletniego.
 - i) Panowanie pracownika nad własnymi emocjami.
 - j) Jeśli dziecko i jego rodzice są osobami bliskimi wobec pracownika, zachowuje on poufność wszystkich informacji dotyczących innych dzieci.
3. Szczegółowy kodeks zachowań dla osób dorosłych znajduje się w **Załączniku nr 4**.

Rozdział V

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między dziećmi a w szczególności zachowania niedozwolone

§8

1. Obowiązkowe zasady bezpiecznych relacji między dziećmi:

- a) Podstawowe zasady relacji między dziećmi oparte są na wzajemnym szacunku i godności.
- b) Kontakty między dziećmi cechuje: kultura osobista, uprzejmość, życzliwość, używanie zwrotów grzecznościowych typu: proszę, dziękuję, przepraszam.
- c) Obowiązkiem dzieci jest uznawanie praw innych dzieci do ich odmienności.
- d) Obowiązkiem dzieci jest okazywanie zrozumienia dla trudności i problemów kolegów/koleżanek. W szczególności: nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
- e) Dzieci mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
- f) Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród dzieci nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiana. Dzieci nie mają prawa stosować z jakichkolwiek powodów słownej, fizycznej i psychicznej agresji lub przemocy wobec swoich koleżanek i kolegów.
- g) Wszystkie dzieci znają obowiązujące w przedszkolu procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych dzieci, gdzie i do kogo dorosłego mogą się zwrócić o pomoc. /Kodeks zachowań przedszkolaka w postaci piktogramów/. **Załącznik nr 5**

2. Niedozwolone zachowania dzieci:

a. Naruszanie godności innych osób, w tym dzieci.

b. Zakazane jest stosowanie agresji i przemocy wobec innych osób w tym:

- agresji i przemocy fizycznej, np.: bicie, opluwanie, wymuszenia, zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań, rzucanie w kogoś przedmiotami;
- agresji i przemocy słownej, np.: wyzwiska, wyśmiewanie, drwienie, obraźliwe żarty, groźby;
- agresji i przemocy psychicznej, np.: poniżanie, wykluczanie, manipulowanie, wulgarne gesty, straszenie, szantażowanie.

Rozdział VI

Sytuacja dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami

§ 9.

1. Każde dziecko należy traktować z należytym szacunkiem, nie dyskryminować ze względu na jakiekolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.
2. Okazywać wszystkim dzieciom troskę o ich dobro i rozwój.
3. Uwzględniać uniwersalne projektowanie, racjonalne dostosowania i modyfikacje, zapewniając równy dostęp osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.
4. Eliminować bariery utrudniające dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym bariery informacyjno-komunikacyjne, architektoniczne, cyfrowe.
5. Poszukiwać metod pracy opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci.

6. Angażować środowisko rodzinne i lokalne w rozwój dzieci.
7. Każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, tym z niepełnosprawnościami, musi następować w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględniać najlepszy interes dziecka.
8. Zadaniem personelu placówki/instytucji/działalności jest identyfikowanie sytuacji, w tym specjalnych potrzeb dziecka, aby umożliwić realizację zadań, których dziecko jest beneficjentem. Należy uwzględniać informacje dotyczące dziecka udostępnione przez rodziców (opiekunów). Zasadność i zakres gromadzenia oraz przetwarzania pozyskanych danych określają odrębne przepisy.
9. Należy zapoznać się z sytuacją dziecka – w uzasadnionym zakresie wynikającym z wykonywanych obowiązków i funkcji.
10. Należy przeciwdziałać wszelkim formom ośmieszania, dyskryminacji, poniżania, zastraszania, oczerniania, wykluczenia dziecka lub jakiegokolwiek innej formie przemocy psychicznej, fizycznej lub seksualnej. Należy natychmiast reagować na wszystkie tego rodzaju sytuacje, w tym między dziećmi.

**Procedura reagowania w przypadku zachowania trudnego,
agresywnego lub przemocy ze strony dziecka**

§ 10.

Celem zastosowania procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim dzieciom i dorosłym przebywającym w placówce/instytucji/działalności w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób.

1. Zakres zastosowania procedury:

- a) naruszenie nietykalności fizycznej innych osób;
- b) przemoc psychiczna, naruszenie godności osobistej;
- c) bójki, pobicie;
- d) stworzenie zagrożenia dla zdrowia i życia własnego i innych;
- e) groźby użycia przemocy;

- f) posługiwanie się niebezpiecznym przedmiotem;
- g) niszczenie mienia.

2. Zakres odpowiedzialności:

- a) każdy z personelu może zauważyć lub być poinformowany o wystąpieniu aktów agresji, przemocy;
- b) każdy z personelu ma obowiązek zareagować w sytuacji agresji, przemocy (będąc świadkiem zdarzenia lub osobą poinformowaną o zdarzeniu) tj. podjąć próbę przerwania sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo osobom: świadkom, krzywdzonemu, krzywdzącemu – ich odizolowanie;
- c) zastosowanie procedury reagowania odbywa się z poinformowaniem osoby wskazanej do podejmowania działań interwencyjnych, która następnie zajmie się całościowo sprawą lub innej osoby decyzyjnej (np. dyrektor, specjalista).

PROCES WDROŻENIA PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA TRUDNEGO, AGRESYWNEGO LUB PRZEMOCY ZE STRONY DZIECKA

1. W przypadku zaobserwowania u dziecka przejawów wzmożonego napięcia, zdenerwowania lub trudności stwarzających prawdopodobieństwo wystąpienia zachowania trudnego, w tym agresywnego, autoagresywnego, zagrażającego, należy niezwłocznie podjąć działania, aby przeciwdziałać jego rozwinięciu, w tym należy podjąć z dzieckiem rozmowę uspokajającą, wyciszającą, o ile to możliwe, na neutralny temat (metoda przekierowania uwagi) lub inne oddziaływanie kojące/uspokajające.
2. W sytuacji eskalacji zachowań trudnych, niepożądanych należy podjąć próbę ich wygaszenia, przerwania, adekwatnie do sytuacji, z uwzględnieniem rozpoznanego wcześniej ryzyka wystąpienia zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych oraz ustalonych i stosowanych u dzieci indywidualnych strategii proaktywnych lub nie awersyjnych strategii reaktywnych.

3. Jeżeli podjęte czynności w danej sytuacji nie przynoszą efektów i następuje eskalacja zachowań trudnych, agresywnych, autoagresywnych, należy poinformować osoby wskazane do podejmowania procedury interwencyjnej lub inne osoby z personelu, które znajdują się w pobliżu, z prośbą o pomoc; osoby te niezwłocznie informują osoby decyzyjne lub specjalistów i udzielają wsparcia w danej sytuacji.
4. Następnie, w przypadku wystąpienia bardzo agresywnego zachowania, którego nie można powstrzymać i stwarza ono zagrożenie dla zdrowia i życia własnego i innych osób, należy niezwłocznie, jeżeli jest taka konieczność, udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwać Pogotowie Ratunkowe lub Policję, a następnie powiadomić rodziców (opiekunów) dziecka - w tej sytuacji można, jeśli jest to niezbędne, możliwe i bezpieczne dla każdego uczestnika zdarzenia, zastosować jak najmniej inwazyjną formę przerwania aktu agresji.
5. Należy zadbać o bezpieczeństwo każdego uczestnika zdarzenia, w tym świadków.
6. Jeżeli okoliczności zdarzenia na to pozwolą – niezwłocznie - osoba wskazana w procedurze interwencyjnej podejmuje rozmowę stwarzającą dziecku możliwość wypowiedzenia się, przedstawienia swojego zdania/opinii¹ w celu ustalenia przyczyn i okoliczności zdarzenia; w trakcie rozmowy z dzieckiem, o ile nie zakłóci to jej przebiegu, należy zanotować istotne informacje; po zakończeniu rozmowy sporządza się notatkę z uwzględnieniem całego zdarzenia i przekazanych informacji od świadków zdarzenia, o sytuacji należy poinformować rodziców (opiekunów).
7. Do momentu uzyskania pewności, że sytuacja została zażegnana, a zachowanie trudne ustąpiło, nie wolno pozostawić dziecka samemu sobie, tzn. „stracić go z pola widzenia”.
8. Należy zadbać o bezpieczeństwo wszystkich uczestników zdarzenia, świadków i udzielić im wsparcia, np. pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

¹ O ile jest to zasadne przy wykorzystaniu alternatywnych lub wspomagających metod komunikacji.

Szczególne warunki rozmowy interwencyjnej:

1. Rozmowa powinna być przeprowadzona bez presji czasu, pospieszania dziecka oraz powinna być dostosowana do potrzeb i możliwości dziecka; miejsce jej przeprowadzenia winno uwzględniać m.in. specyfikę odbioru i przetwarzania bodźców sensorycznych przez dziecko; należy wziąć pod uwagę język i sposoby komunikacji dziecka.
2. Osoba prowadząca rozmowę winna znać sposoby regulacji emocji przez dziecka (np. stymowanie/zachowania autostymulujące) oraz mieć wiedzę, czy u dziecka występują zachowania trudne (np. zachowania agresywne, autoagresywne).
3. Podczas rozmowy trzeba pozwolić dziecku na swobodną wypowiedź, w tym ujawnienie obaw, nie przerywać, nie krytykować, nie uzupełniać wypowiedzi własnymi domysłami, nie komentować treści przekazywanych przez dziecko, nie minimalizować znaczenia tego, co się wydarzyło.
4. Rozmowa powinna przebiegać w spokojnej atmosferze; po jej zakończeniu dziecko winien zostać objęty adekwatnym wsparciem do czasu ustabilizowania sytuacji i wyciszenia zachowania - nie wolno pozostawić

dziecka samemu sobie, „stracić z pola widzenia” do momentu uzyskania pewności, że sytuacja jest ustabilizowana.

Rozdział VI Zasady bezpiecznego korzystania z Internetu i mediów elektronicznych.

§ 11

1. Infrastruktura sieciowa przedszkola umożliwia dostęp do Internetu wyłącznie pracownikom.
2. Osobą odpowiedzialną za bezpieczeństwo w sieci w przedszkolu jest dyrektor.
3. Do obowiązków tej osoby należą:
 - a) zabezpieczenie sieci internetowej przedszkola hasłami oraz programem antywirusowym.
 - b) aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb.

4. Na terenie przedszkola dzieci nie mają dostępu do Internetu.
5. Sieć internetowa zablokowana jest hasłami.
6. W przypadku gdy dostęp do Internetu w przedszkolu realizowany jest pod nadzorem pracownika przedszkola jest on zobowiązany informować dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu oraz czuwać nad ich bezpieczeństwem podczas korzystania z Internetu w czasie zajęć.
7. Nauczyciele przeprowadzają z dziećmi cykliczne pogadanki dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
8. W przedszkolu dzieci mają dostęp do monitorów interaktywnych tylko pod nadzorem nauczyciela, korzystają z nich w czasie zajęć dydaktycznych.
- 9.

Rozdział VII

Zasady ochrony wizerunku dziecka:

§12

1. Zasady powstały w oparciu o obowiązujące przepisy prawa. We wszystkich działaniach przedszkola kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą wobec utrwalania, przetwarzania, i publikowania wizerunków dzieci.
2. Dzielenie się zdjęciami i filmami z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo dzieci.
 - a) Rodzice/opiekunowie dzieci decydują, czy wizerunek ich dzieci zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez nas użyty.
 - b) Dbamy o bezpieczeństwo wizerunków dzieci poprzez:
 - pisemną zgodę rodziców/opiekunów
 - udzielenie wyjaśnień, do czego wykorzystamy zdjęcia/nagrania
 - c) unikanie podpisywania zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi dziecko z imienia i nazwiska; jeśli konieczne jest podpisanie dziecka, używamy tylko imienia;

- d) rezygnację z ujawniania jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku, dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej i prawnej
- e) Zmniejszamy ryzyko kopiowania i nieestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań dzieci poprzez przyjęcie następujących zasad:
- wszystkie dzieci znajdujące się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrane, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla dziecka poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje go w negatywnym kontekście;
 - wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci są rejestrowane i zgłaszane dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia bezpieczeństwa dzieci.
- f) W sytuacjach, w których placówka rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku, deklarujemy, że:
- dzieci i rodzice/opiekunowie zawsze będą poinformowani o tym, że dane wydarzenie będzie rejestrowane;
 - w przypadku rejestracji wydarzenia zleconej osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) dbamy o bezpieczeństwo dzieci poprzez: zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia, niedopuszczanie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z dziećmi bez nadzoru pracownika przedszkola,
- g) W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie przedszkolnych wydarzeń i uroczystości itd. rejestrują wizerunki dzieci do prywatnego użytku, informujemy że:
- wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku dzieci – przez ich rodziców/opiekunów;

- zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki dzieci nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie dzieci wyrażą na to zgodę;
 - przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze sprawdzamy ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku dziecka.
- h) Przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba, którzy chcą zarejestrować organizowane przez nas wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji.
- i) Personelowi przedszkola nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
3. Jeśli dzieci, rodzice lub opiekunowie nie wyrazili zgody na utrwalenie wizerunku dziecka, respektujemy ich decyzję.
4. Placówka przechowuje materiały zawierające wizerunek dzieci w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla dzieci:

Rozdział VIII

Stosowanie standardów do dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

§11

1. Standardy stosuje się wprost do dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi z tym zastrzeżeniem, że formę współpracy z dzieckiem należy dostosować do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych dziecka.

Rozdział IX

Zasady i procedura podejmowania interwencji sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka.

§12

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, każdy członek personelu powinien wykazać się znajomością i stosować się do ogólnych zasad postępowania:
 - a) wyczulenie na rozpoznawanie wszelkich oznak krzywdzenia,
 - b) natychmiastowa reakcja,
 - c) ochrona ofiary,
 - d) zapewnienie wsparcia psychologicznego,
 - e) współpraca z rodziną,
 - f) zachowanie profesjonalizmu i dyskrecji,
 - g) bezpieczeństwo personelu.
2. W przedszkolu obowiązują następujące procedury interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego:
 - a) procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel. **(Załącznik nr 5)**
 - b) procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią. **(Załącznik nr 6)**
 - c) procedura podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez członka rodziny. **(Załącznik nr 7)**
 - d) Z każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi **Załącznik nr 8.**
3. Dyrektor zobowiązany jest do zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka przez personel do przełożonej generalnej i delegatki ds. ochrony dzieci w Zgromadzeniu.

Rozdział X
Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego
po ujawnieniu krzywdzenia.

§13

1. W celu uregulowania zasad ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia w kontekście niniejszych Standardów, wprowadza się następujące ogólne reguły:
 - a) Bezpieczeństwo jako priorytet:
Najważniejszym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa małoletniego.
 - b) Indywidualne podejście:
Każde dziecko jest inne, więc plan wsparcia powinien być dostosowany do indywidualnych potrzeb i sytuacji każdego małoletniego.
 - c) Współpraca z rodzicami:
W miarę możliwości zaangażuj rodzinę dziecka w proces ustalania planu wsparcia (w proces ustalania planu wsparcia angażowana jest rodzina dziecka). Jednak w przypadkach, gdy rodzina jest źródłem krzywdzenia, konieczne może być zastosowanie środków ochrony, aby zapewnić dziecku bezpieczeństwo.
 - d) Włączenie instytucji:
W ustaleniu skutecznych środków wsparcia mogą pomóc odpowiednie instytucje, jak: organy ochrony dziecka, organy ścigania, pracownicy socjalni, psychologowie i inni specjaliści ds. dziecięcego dobra. Należy podejmować z nimi współpracę.
 - e) Wsparcie specjalistyczne:
Dzieci doświadczające krzywdzenia potrzebują wsparcia specjalistycznego, w tym psychologicznego. Plan wsparcia powinien uwzględniać dostęp do specjalistycznej pomocy psychologicznej i terapeutycznej.
 - f) Przeciwdziałanie powtórnemu krzywdzeniu:

Plan wsparcia powinien zawierać strategię przeciwdziałania powtórnemu krzywdzeniu (w tym tzw. wtórnej wiktymizacji). Obejmuje to m.in. monitorowanie sytuacji, edukację dla rodziny i dziecka oraz uczulanie personelu zaangażowanego w plan wsparcia na konieczność przede wszystkim empatycznego, a nie oceniającego podejścia do dziecka.

g) Koordynacja z postępowaniami zewnętrznymi:

W sytuacji, gdy zdarzenie krzywdzące wymagało zgłoszenia do organów zewnętrznych, zadaniem przedszkola jest to, aby skutecznie chronić i wspierać dziecko w tych postępowaniach.

Rozdział XI

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielanie mu wsparcia oraz składania zawiadomień.

§14

1. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu są: dyrektor lub wyznaczona przez dyrektora na piśmie osoba.
2. Za plan wsparcia małoletniego odpowiada psycholog/pedagog.
3. Plan wsparcia uwzględnia:
 - zapewnienie dziecku bezpieczeństwa,
 - udzielenie wsparcia przez psychologa/pedagoga,
 - zaproponowanie pomocy specjalistycznej jeśli istnieje taka potrzeba.
4. Plan wsparcia małoletniego ustalany jest również w sytuacji, gdy inicjatorem działań interwencyjnych jest inna instytucja (procedura „Niebieskiej Karty”, uzyskanie informacji o krzywdzeniu od organów ścigania lub sądu itp.),
5. Zadania pracowników przedszkola wiążą się również z pomocą w budowaniu pozytywnych relacji z rówieśnikami i personelem.

6. Osobą odpowiedzialną za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia na szkodę małoletniego są: dyrektor lub wyznaczona przez dyrektora na piśmie osoba.
7. W ramach niniejszych Standardów ustala się procedury dotyczące postępowania przed organami zewnętrznymi. **(Załącznik nr 8)**

Rozdział XII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

§15

1. Z incydentu lub zdarzenia sporządza się protokół. **(Załącznik nr 9)**
2. Protokół przechowywany jest przez okres 3 lat, a gdy incydent lub zdarzenie wypełnia znamiona czynu zabronionego – przez okres przedawnienia karalności lub odpowiedzialności cywilnoprawnej. Po upływie tego okresu protokół może podlegać zniszczeniu, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej (np. wobec toczącego się postępowania)
3. Dane protokołu wykorzystywane są wyłącznie do celów, dla których zostały zebrane.

Rozdział XIII

Ewaluacja stosowania standardów ochrony dzieci w przedszkolu

§16

1. Co dwa lata dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb, zgodności z obowiązującymi przepisami a także na podstawie zaistniałych incydentów.
2. Osobą odpowiedzialną za monitoring są: dyrektor lub wyznaczona przez dyrektora /wymagane upoważnienie pisemne/.

3. Co dwa lata osoba odpowiedzialna przeprowadza wśród pracowników placówki ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem. **(Załącznik nr 10)** W ramach weryfikacji standardów, osoby odpowiedzialne konsultują się w miarę możliwości z rodzicami/opiekunami.
4. Następnie dokonują analizy wypełnianych przez pracowników placówki ankiet oraz propozycji dzieci, rodziców. Sporządzają na tej podstawie raport z ewaluacji. **(Załącznik nr 11)**,

Rozdział XIV

Współpraca z innymi instytucjami:

§17

1. Placówka jest instytucją podlegającą organowi prowadzącemu, czyli Zgromadzeniu Sióstr Najświętszego Imienia Jezus z siedzibą w Warszawie, przy ul. Smoleńskiego 31
2. Przedszkole współpracuje m.in. z:
 - a) **Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nr 2 w Poznaniu**
ul. Chociszewskiego 56, 60 - 261 Poznań
 - b) **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**, ul. Słowackiego 8, 60- 823 Poznań
 - c) **Komisariat Policji Poznań -Grunwald**, ul. Rycerska 2, 60- 346 Poznań

Ważne telefony

- **800-12-12-12** – całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka;
- **116-111** – całodobowy telefon zaufania dla dzieci i młodzieży prowadzony przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę;
- **112** – numer alarmowy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia.

Rozdział XV
Przepisy końcowe

§18

1. Niniejsze Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Standardów następuje poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń lub w innym widocznym miejscu w siedzibie przedszkola oraz w wersji skróconej – przeznaczonej dla dzieci. Jeśli przedszkole posiada stronę internetową zobowiązane jest umieścić tam Standardy Ochrony Dzieci.

**ZAŁĄCZNIK nr 1 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

OŚWIADCZENIE

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (t.j.
Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie*.
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*.
4. Proszę wpisać państwo/ państwa:
.....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie*
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi : tak/nie*.
7. Oświadczam, że prawo państwa nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie*.
8. Oświadczam, że w państwie nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie*.
9. Oświadczam, że nie byłem prawomocnie skazany w państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia**.

.....
miejscowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. § 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

**ZAŁĄCZNIK nr 2 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI
ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO**

Ja, ...
(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr oświadczam, że nie byłem(-am) skazany(-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

**ZAŁĄCZNIK nr 3 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ
ZE STANDARDAMI OCHRONY DZIECI**

Ja, ...
(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o numerze oświadczam, że zapoznałem się ze Standardami Ochrony uczniów/dzieci w Przedszkolu Niepublicznym Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
miejscowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

**ZAŁĄCZNIK nr 4 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

**KODEKS ZACHOWAŃ DLA OSÓB DOROSŁYCH
ZAWIERAJĄCY ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY
PERSONELEM PRZEDSZKOLA A DZIEĆMI**

Jako pracownik Przedszkola Niepublicznego Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu dbaj o tworzenie odpowiednich relacji z dziećmi, właściwych dla osób dorosłych, opartych na szacunku, zaufaniu i respektowaniu odpowiednich granic w kontakcie fizycznym i komunikacji (w przedszkolu i poza nim, a także w formie online).

Stosuj się do wytycznych przyjętych przez nasze przedszkole zawartych w poniższych punktach:

1. Zachowania pożądane w komunikacji z małoletnimi

- a) W komunikacji z dziećmi zachowuj cierpliwość i szacunek.
- b) Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji.
- c) Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego oczekiwania.
- d) Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępianie od zasady poufności, aby chronić dziecko, wyjaśnij mu to najszybciej jak to możliwe.
- e) Jeśli pojawi się konieczność porozmawiania z dzieckiem na osobności, zostaw uchylone drzwi do pomieszczenia i zadbaj, aby być w zasięgu wzroku innych. Możesz też poprosić drugiego pracownika o obecność podczas takiej rozmowy. Zapewnij dzieci, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie (w zależności od procedur interwencji, jakie przyjęła instytucja) i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy

Niedozwolone zachowania dorosłych w komunikacji z małoletnimi:

- a) Nie wolno Ci poniżać, zawstydzać, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka. Nie wolno Ci krzyczeć na dziecko w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.
- b) Nie wolno Ci ujawniać informacji wrażliwych dotyczących dziecka wobec osób nieuprawnionych, w tym wobec innych dzieci. Obejmuje to wizerunek dziecka, informacje o jego/jej sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej.
- c) Nie wolno Ci zachowywać się w obecności dzieci w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec dziecka relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
- d) Nie wolno Ci używać języka agresywnego, ironicznego lub poniżającego w szczególności w sytuacjach niepowodzeń edukacyjnych.
- e) Nie wolno Ci naśmiewać się z dziecka i zachęcać do tego innych.
- f) Nie wolno Ci faworyzować dziecka w grupie, tak że niektóre dzieci czują się wykluczone.

3. Zalecenia:

- a) Zawsze bądź przygotowany na wyjaśnienie swoich działań.
- b) Zachowaj szczególną ostrożność wobec dzieci, które doświadczyły nadużycia i krzywdzenia, w tym seksualnego, fizycznego bądź zaniedbania. Takie doświadczenia mogą czasem sprawić, że dziecko będzie dążyć do nawiązania niestosownych bądź nieadekwatnych fizycznych kontaktów z dorosłymi. W takich sytuacjach powinieneś reagować z wyczuciem, jednak stanowczo i pomóc dziecku zrozumieć znaczenie osobistych granic.

- c) Kontakt fizyczny z dzieckiem nigdy nie może być niejawny, bądź ukrywany, wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zawsze poinformuj o tym osobę odpowiedzialną i postępuj zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.
- d) W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unikaj innego niż niezbędnego kontaktu fizycznego z dzieckiem. Dotyczy to zwłaszcza pomagania dziecku w ubieraniu i rozbieraniu, jedzeniu, myciu, przewijaniu i korzystaniu z toalety.

4. Kontakty poza godzinami pracy

Co do zasady kontakt z dziećmi powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów edukacyjnych lub wychowawczych.

- a) Nie wolno Ci zapraszać dzieci do swojego miejsca zamieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy.
- b) Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z dziećmi i ich rodzicami lub opiekunami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, obowiązująca w przedszkolu aplikacja LiveKid).
- c) Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie dzieci są osobami bliskimi wobec pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych dzieci, ich rodziców.

5. Bezpieczna relacja między dziećmi w przedszkolu jest kluczowa dla ich emocjonalnego i społecznego rozwoju. Oto kilka zasad, które Przedszkole promuje, aby pomóc w zachowaniu takiej relacji:

- a) **Szanuj innych:** Każda osoba zasługuje na szacunek, niezależnie od różnic w wyglądzie, pochodzeniu czy zainteresowaniach.
- b) **Rozmawiaj z szacunkiem:** Zachęcaj dzieci do komunikacji z szacunkiem i stosowania zasady „jeden mówi, drugi słucha”.
- c) **Rozwiązywanie konfliktów:** Pomóż dzieciom rozumieć, że konflikty są naturalną częścią życia i można je rozwiązać bez używania przemocy.
- d) **Współpraca:** Wspieraj i zachęcaj dzieci do wzajemnej współpracy podczas zajęć, zabaw i odpoczynku.
- e) **Przyjaźń i wsparcie:** Pomagaj dzieciom w budowaniu przyjaźni i tworzeniu właściwych relacji.
- f) **Nie toleruj znęcania się:** Naucz dziecko, że wyśmiewanie i znęcanie się nad innymi jest niedozwolone.
- g) **Ogranicz wpływ negatywnych treści:** Monitoruj, co dziecko widzi i słyszy w mediach społecznościowych i innych mediach. Pomóż mu zrozumieć, że nie wszystko, co widzi, jest realne ani wartościowe.
- h) **Wspieraj zdrowe granice:** Naucz dzieci asertywności w relacjach, mówiąc "nie" w odpowiednich sytuacjach i szanując prywatność innych.

**ZAŁĄCZNIK nr 5 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

**OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ
Z KODEKSEM ZACHOWAŃ DLA OSÓB DOROSŁYCH**

Ja, ...
(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr oświadczam, że zapoznałem się z Kodeksem zachowań dla osób dorosłych zawierającym zasady bezpiecznych relacji pomiędzy personelem przedszkola a uczniami/dziećmi stanowiącym Załącznik 4 do Standardów ochrony dzieci w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Warszawie i zobowiązuję się do przestrzegania Kodeksu zachowań dla osób dorosłych oraz innych zasad ochrony uczniów, które zostały mi przedstawione.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

**ZAŁĄCZNIK nr 6 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

1 Zgłoś, jeśli jesteś świadkiem przemocy lub niebezpiecznego zachowania, abyśmy mogli pomóc.

2 Reagujemy na każdy sygnał przemocy lub niebezpieczeństwa.

3 Uczymy się, co to znaczy być dobrym przyjacielem.

4 Zawsze możesz porozmawiać z pedagogiem lub nauczycielem, jeśli potrzebujesz wsparcia lub porady.

5 Pomagaj kolegom i koleżankom – mogą potrzebować właśnie Ciebie, by odważyć się powiedzieć o problemie.

6 Każde dziecko zasługuje na szacunek i zrozumienie.

7 Nasi nauczyciele i wychowawcy regularnie uczestniczą w szkoleniach, aby jeszcze lepiej wspierać Was w trudnych sytuacjach.

8 Uczymy się, że prośenie o chwilę spokoju jest w porządku, gdy potrzebujemy odpocząć lub przemyśleć coś ważnego.

9 Uczymy tolerancji i akceptacji różnorodności.

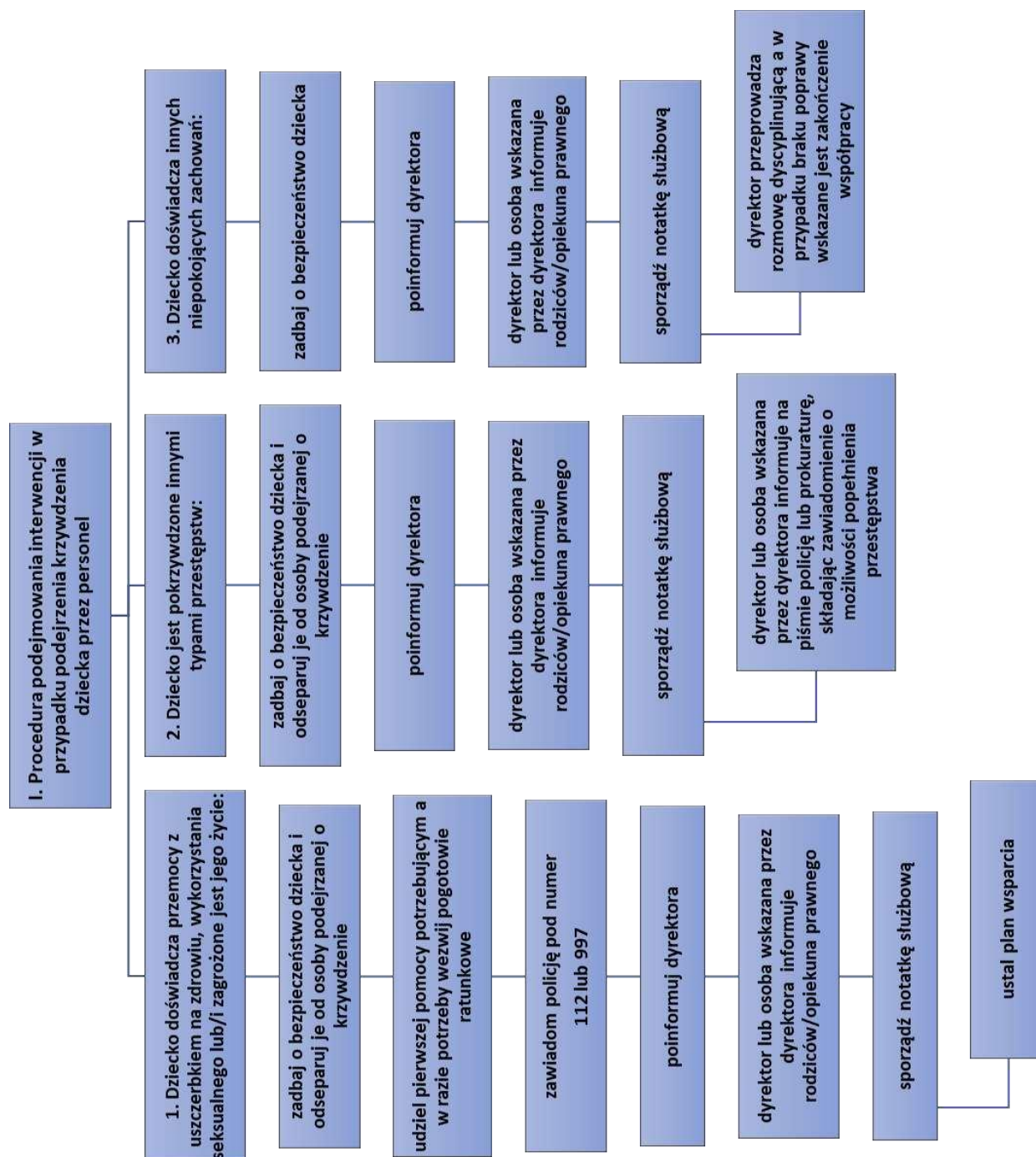
10 Uczymy się, jak ważne jest mówienie prawdy i zaufanie.

11 Nauczyciele i pracownicy są zawsze gotowi wysłuchać i pomóc.

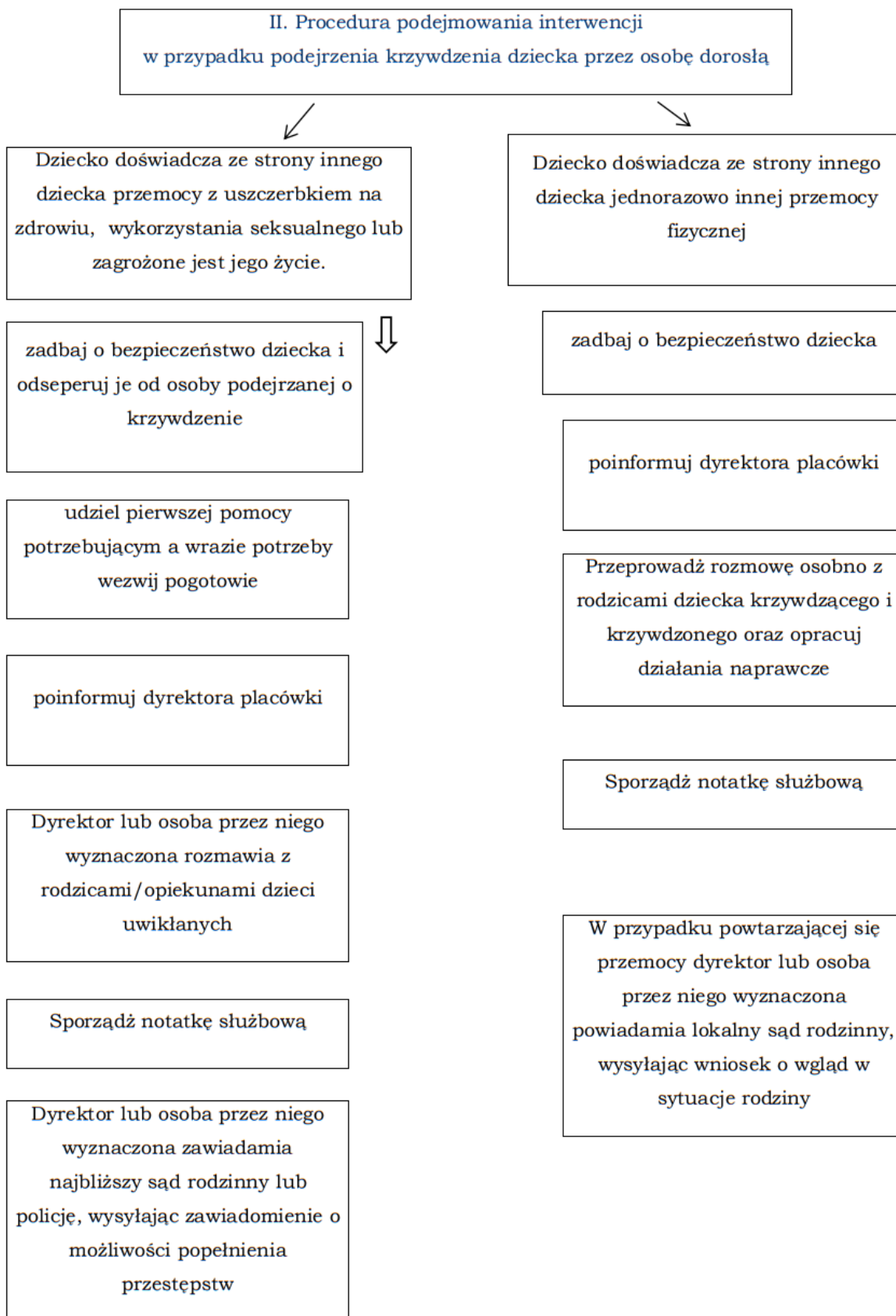
12 Numery Alarmowe
112
116 111
800 12 12 12
116 123

**Twoje bezpieczeństwo jest dla nas
NAJWAŻNIEJSZE**

ZAŁĄCZNIK nr 7 do Standardów Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu

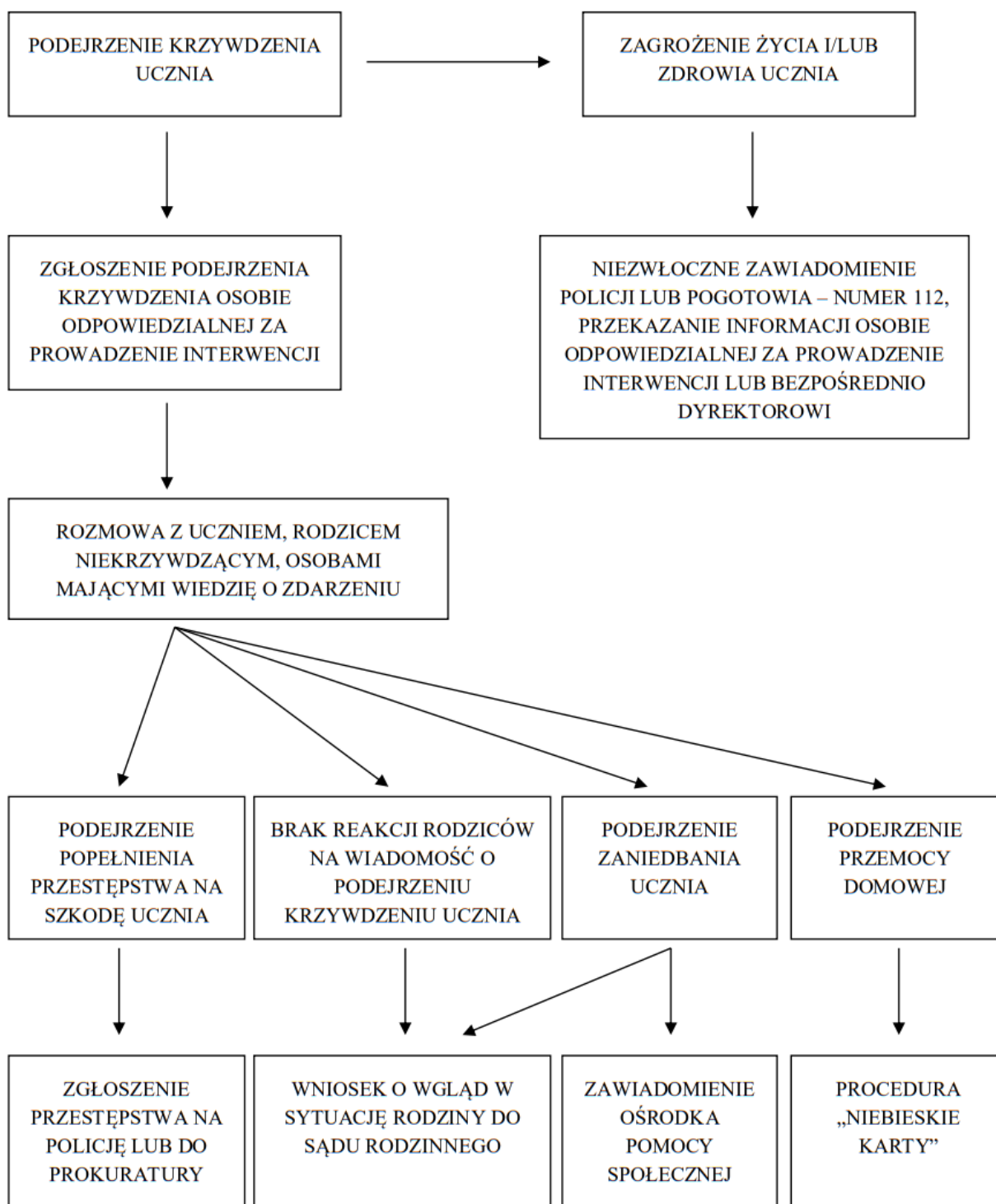
ZAŁĄCZNIK nr 8 do Standardów Ochrony Małoletnich w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu

**ZAŁĄCZNIK nr 9 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

SCHEMATY INTERWENCJI

PODEJRZENIE KRZYWDZENIA ZE STRONY RODZICA

**ZAŁĄCZNIK nr 10 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

KARTA INTERWENCJI

1. Imię i nazwisko ucznia		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba składająca zawiadomienie o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez wychowawcę, pedagoga, psychologa:	Data	Działanie
5. Spotkania z rodzicami ucznia	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	a) Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa b) Wniosek o wgląd w sytuację małoletniego/rodziny c) Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące zgłoszenia krzywdzenia (nazwa organu, do którego zgłoszono krzywdzenie, data zgłoszenia)		
8. Wyniki zgłoszenia interwencji: (działania organów wymiaru sprawiedliwości, o ile placówka otrzymała informacje)	Data	Działanie

**ZAŁĄCZNIK nr 11 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

**NOTATKA SŁUŻBOWA Z PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA PRZEMOCY
WOBEĆ DZIECKA**

1. Data i godzina zgłoszenia	
2. Dane ucznia, którego dotyczy zgłoszenie	
3. Dane osoby zgłaszającej (jeśli nie był to uczeń)	
4. Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące	
5. Świadkowie	
6. Podjęte działania przed przekazaniem zgłoszenia osobie odpowiedzialnej za prowadzenie interwencji	

**ZAŁĄCZNIK nr 12 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

EWALUACJA STANDARDÓW

		Tak/nie lub odpowiedź opisowa
	Czy znasz treść dokumentu Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem?	
	Czy znasz standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?	
	Czy potrafisz rozpoznać symptomy krzywdzenia dzieci?	
	Czy wiesz jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?	
	Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem przez innego pracownika?	
	Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedź opisowa)	
	Czy podjąłeś/aś jakieś działanie, jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowiedź opisowa)	
	Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem? (odpowiedź opisowa)	

**ZAŁĄCZNIK nr 13 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

Raport z realizacji Standardów

Lp.	Obszar	Czy jest realizowany i jak jest realizowany
1.	Czy zostali zapoznani z Standardów obowiązującego w Przedszkolu.	
a.	Pracownicy/wolontariusze	
b.	Dzieci	
c.	Rodzice/opiekunowie prawni	
4.	Czy w Przedszkolu stosuje się procedury, zasady zawarte w Standardach	
a.	Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem przedszkola, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich.	
b.	Zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu Małoletniego	
c.	Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.	
d.	Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony małoletnich przed krzywdzeniem	
e.	Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu przedszkola do stosowania standardów, zasady przygotowania personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.	
f.	Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim	

	standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.	
g.	Wskazano osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenia mu wsparcia.	
h.	Sposób dokumentowania i zasady przechowywania (REJESTR) ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.	
i.	Czy wskazano osoby odpowiedzialne za wszczynanie procedury „Niebieskie Karty” i dane kontaktowe tych osób.	

**ZAŁĄCZNIK nr 14 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

Procedury dotyczące postępowania przed organami zewnętrznymi

Rodzaj procedury	Okoliczność uzasadniająca wszczęcie procedury	Podstawa prawna wszczęcia procedury
Zawiadomienie Policji lub prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego	Dowiedzenie się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu: Art. 197 § 4 Kodeksu karnego (stanowi o zgwałceniu lub wymuszeniu czynności seksualnej) Art. 199 § 2 Kodeksu karnego (stanowi o seksualnym nadużyciu stosunku zależności lub krytycznego położenia) Art. 200 Kodeksu karnego (stanowi o przestępstwach związanych z obcowaniem płciowym z osobą małoletnią lub doprowadzeniem jej do poddania się takim czynnościom) Art. 200a Kodeksu karnego (stanowi o elektronicznym kontakcie z osobą małoletnią w celach pedofilskich) Art. 202 § 4-4c Kodeksu karnego (reguluje kwestie związane z treściami pornograficznymi) Art. 204 § 3 Kodeksu karnego (stanowi o przestępstwie stręczycielstwa, sutenerstwa i kuplerstwa) Art. 208 Kodeksu karnego (stanowi o przestępstwie związanym z rozpijaniem małoletnich) Art. 210 Kodeksu karnego (dotyczy przestępstwa związanego z porzuceniem małoletniego lub osoby nieporadnej) Art. 211 Kodeksu karnego	art. 304 Kodeksu postępowania karnego § 1 (Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję) § 2 (Instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa) art. 240 § 1 Kodeksu karnego (Kto, mając wiarygodną wiadomość o karalnym przygotowaniu albo usiłowaniu lub dokonaniu czynu zabronionego określonego w [...] art. 197 § 3–5 <i>zgwałcenie</i>, w art. 198 <i>seksualne wykorzystanie bezradności lub niepoczytalności innej osoby</i>, art. 200 <i>obcowanie płciowe z osobą małoletnią lub doprowadzenie jej do poddania się czynnościom seksualnym</i>, [...] nie zawiadamia niezwłocznie organu

**ZAŁĄCZNIK nr 15 do Standardów Ochrony Małoletnich
w Przedszkolu Zgromadzenia Sióstr Imienia Jezus w Poznaniu**

	(stanowi o uprowadzeniu lub zatrzymaniu małoletniego albo osoby nieporadnej)	powołanego do ścigania przestępstw, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3)
Zgłoszenie do sądu opiekuńczego	Okoliczność uzasadniająca wszczęcie postępowania przez sąd opiekuńczy z urzędu np. - naruszenie dobra dziecka - widoczne zaniedbanie dziecka - ślady przemocy fizycznej - problem alkoholowy w rodzinie - niepoddanie dziecka obowiązkowym szczepieniom przeciw chorobom zakaźnym	art. 572 §§ 1 i 2 kodeksu postępowania cywilnego (Każdy, komu jest znane zdarzenie uzasadniające wszczęcie postępowania z urzędu, ma obowiązek zawiadomić o nim sąd opiekuńczy)
Wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”	Powzięcie podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej	art. 9d ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej i przepisy wykonawcze. (Podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową)